

UZASADNIENIE

W dniu 14 listopada 2022 r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wpłynęła skarga państwa K. S. i H. S. wobec radcy prawnego Pani M. J. dotycząca możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, polegającego na tym, że w okresie od czerwca do września 2022 r. (...) W., radca prawny M. J., działając jako pełnomocnik wierzyciela skarżących dokonała działań, które doprowadziły do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez skarżących.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. (dalej: Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego) na podstawie art. 305 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.), art. 325a §2 k.p.k., art. 17 §1 pkt 2) k.p.k. w zw. z art. 741 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) w dniu 5 stycznia 2023 r. postanowiła odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie.

W dniu 25 stycznia 2023 r. skarżący wnieśli odwołanie od powyższego postanowienia, wskazując, że w ich ocenie radca prawny M. J. dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego oraz wnosząc o uchylenie postanowienia jako wydanego przedwcześnie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 czerwca 2022 r. skarżąca, będąca dłużnikiem solidarnym wierzyciela (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., skierowała do radcy prawnej M. J., działającej jako pełnomocnik wierzyciela propozycję zawarcia ugody. W treści pisma zaproponowali spłatę:

1.

Należności głównej w całości;

2.

Odsetek w wysokości 1/3 wszystkich odsetek do dnia zapłaty;

3.

Kosztów sądowych w całości;

4.

Kosztów postępowania egzekucyjnego w całości.

Jednocześnie, skarżąca powołała się na prospołeczne i pozytywnie wpływające na dłużnika przesłanki opowiadające się za przyjęciem propozycji ugodowej.

Dowód: Propozycja zawarcia ugody z dnia 22 czerwca 2022 r. – k. 11-12

W odpowiedzi na powyższą propozycję zawarcia ugody Kancelaria (...) http P. W. wystosowała do skarżącej pismo z dnia 13 lipca 2022 r., w którym wskazała, że zawarcie porozumienia o przedstawionej treści będzie niemożliwe ze względu na nieadekwatność zaproponowanych warunków do całkowitego stanu zadłużenia i zaawansowania etapu postępowania. Jednocześnie wskazała, że aktualny wierzyciel skarżących widzi możliwość zawarcia ugody polegającej na jednorazowej wpłacie z możliwością umorzenia maksymalnie 15% ogólnego stanu zadłużenia. Skarżący zostali poinformowani, że w razie akceptacji przedstawionych warunków niezbędny będzie kontakt z Kancelarią (...) http P. W. Sp. k. (...) W., w celu doprecyzowania szczegółów porozumienia oraz jego zawarcia. Pisma tego nie sporządziła też radca prawny M. J.. Do czasu zawarcia takiego porozumienia, kancelaria nadal miała prowadzić czynności egzekucyjne

w sprawie przeciwko skarżącym. W ciągu kolejnego miesiąca skarżący nie zgłosili się do wskazanej kancelarii celem zawarcia porozumienia.

Dowód: Pismo z dnia 13 lipca 2022 r. – k. 13-14

W dniu 18 sierpnia 2022 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) B. S., prowadzący postępowanie egzekucyjne w sprawie skarżących, dokonał obwieszczenia w sprawie pierwszej licytacji nieruchomości należącej do skarżących. Wartość nieruchomości została określona w oparciu o operat szacunkowy z dnia 14 października 2021 r. na kwotę 110 340 zł. Wcześniejszy operat szacunkowy z dnia 31 maja 2017 r. określał wartość nieruchomości na kwotę 194 400 zł.

Dowód:

1.

Obwieszczenie z dnia 18 sierpnia 2022 r. w sprawie pierwszej licytacji nieruchomości – k. 15

2.

Operat szacunkowy z dnia 14 października 2021 r. – k.16

3.

Operat szacunkowy z dnia 31 maja 2017 r. – k. 17

W dniu 26 sierpnia 2022 r. skarżący wpłacili na rzecz wierzyciela kwotę 64 576,27 zł, następnie w dniu 5 września 2022 r. dokonali wpłaty na kwotę 11 700,81 zł. W dniu 1 września natomiast uiścili koszty postępowania egzekucyjnego w wysokości 9 943,94 zł wraz z prowizją w wysokości 19,89 zł, które ustalone zostały w oparciu o pismo komornika w sprawie aktualnego stanu zaległości z dnia 29 lipca 2022 r.

Dowód:

1.

Dowód wpłaty z dnia 26 sierpnia 2022 r. oraz dowód wpłaty z dnia 5 września 2022 r. – k. 18

2.

Potwierdzenie wpłaty z dnia 1 września 2022 r. – k. 19

3.

Pismo komornika w sprawie stanu zaległości z dnia 29 lipca 2022 r. – k. 20

W dniu 9 września 2022 r. wierzyciel złożył pismo, w którym poinformował skarżących o zaspokojeniu roszczenia w całości. O tym samym fakcie poinformował on również komornika w dniu 20 września 2022 r., jednocześnie wnioskując o zakończenie postępowania egzekucyjnego przeciwko skarżącym. W dniu 23 września 2022 r. komornik sądowy wydał postanowienie o zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

Dowód:

1.

Postanowienie komornika sądowego z dnia 23 września 2022 r. o zakończeniu postępowania egzekucyjnego – k. 21

2.

Pismo wierzyciela z dnia 9 września 2022 r. – k. 22

W związku z niezadowoleniem skarżących, radca prawny M. J. poinformowała ich, że porozumienie nie doszło do skutku z tego względu, że formalnie nie zostało ono zawarte.

Sąd Dyscyplinarny zważył co następujące:

W ocenie Sądu stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego jest prawidłowe, a działanie radcy prawnego M. J. nie wypełniło znamion przewinienia dyscyplinarnego. W niniejszej sprawie, radcy prawnemu M. J. zarzucono doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w czasie wykonywania czynności służbowych. Ww. doprowadzenie miało polegać na przekazaniu skarżącym propozycji zawarcia porozumienia w zakresie spłaty zobowiązania istniejącego po stronie skarżących.

Warunki zawarcia porozumienia zostały przedstawione skarżącym w sposób zrozumiały i bezpośredni i nie sposób dopatrywać się w tym jakiegokolwiek podstępu, czy też nieuczciwości. Radca prawny M. J. w żaden sposób nie nakłaniała skarżących do realizacji jednorazowej spłaty. Przeciwnie, wprost wskazała, kiedy może dojść do zawarcia porozumienia, cytując: „W razie akceptacji przedstawionych warunków, proszę o kontakt z Kancelarią (...) http P. W. Sp. k. (...) W. w celu doprecyzowania szczegółów porozumienia oraz jej zawarcia”. Nie mają racji skarżący wskazując, że nie zawarcie porozumienia nie oznacza, że nie zawarto porozumienia, skoro skarżący zrealizowali kwotę o proponowanej wysokości. Sama propozycja zawarcia porozumienia nie oznacza jeszcze związania stron jej treścią, szczególnie w przypadku jasnego zaznaczenia, że takowa musi zostać doprecyzowana i formalnie zawarta. Samo pojęcie „porozumienia” wskazuje na ustalenie zgodnej woli stron, a więc wycofanie się strony z propozycji zawarcia porozumienia, unicestwia możliwość jej zawarcia, a tym bardziej samego istnienia. Ponadto, zawarcie porozumienia jest dobrowolną decyzją stron, jeżeli więc skarżący nie zrealizowali warunków zaproponowanych przez wierzyciela, nie miał on obowiązku podtrzymania pertraktacji ugodowych.

Jednocześnie, należy podkreślić, że dobrowolna spłata znacznej kwoty istniejącego zadłużenia, nawet dokonana w mylnym przekonaniu o zawarciu porozumienia, nie może zostać uznana za doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, gdyż stanowi naturalną konsekwencję wcześniejszego niewykonania zobowiązania. W żaden sposób radca prawny M. J. nie przyczyniła się do powstania tegoż mylnego przekonania, gdyż nie zapewniła skarżących o rzeczywistym zawarciu porozumienia, wobec którego wpłata 85% zadłużenia zwolni ich z obowiązku uiszczenia całości zobowiązania. Rację ma Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, twierdząc, że skarżący, będący jednocześnie dłużnikami mocodawcy radcy prawnego M. J., zobowiązani byli do zapłaty całej należności w sposób odpowiadający dyspozycji art. 354 §1 k.c. Zupełnie więc niezasadne jest żądanie zwrotu uiszczonych kwot zobowiązania przez skarżących.

Ponadto, słusznie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zwraca uwagę na art. 6 K. Etyki Radcy Prawnego, który stanowi, że obowiązkiem radcy prawnego jest wykonywanie czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Działania radcy prawnego M. J. nie uderzyły w żaden z powyżej wskazanych przymiotów, a zatem nietrafny jest również zarzut, jakoby radca prawny M. J. swoim postępowaniem podważyła zaufanie do wykonywanego przez siebie zawodu. Niezrozumienie przez skarżących warunków spełnienia, których umożliwiała zawarcie porozumienia i ewentualną redukcję zadłużenia skarżących, jak i niezastosowanie się do nich, nie świadczy o nieuczciwym i sprzecznym z zasadami etyki zawodowej działaniu radcy prawnego M. J.. Zaznaczyć również należy, że działając jako pełnomocnik wierzyciela, M. J. zobligowana była przez art. 8 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego do lojalnego działania wobec klienta i kierowania się jego dobrem w celu ochrony jego praw. Nie można uznać za naruszenie zasad etyki zawodowej takiego działania radcy prawnego, które stanowi prawnie dopuszczalne postępowanie na rzecz mocodawcy. To też uczyniła, przekazując skarżącym wolę swojego mocodawcy w sposób jednoznaczny i jasny. Przyjęcie innego rozumienia obowiązków radcy prawnego, sprowadzałoby się do absurdu.

Finalnie, skarżący nie powołali żadnych dowodów przemawiających za odmiennym rozumieniem ustalonego stanu faktycznego. Co więcej, sami wskazują na kluczową kwestię, jaką było doprecyzowanie szczegółów porozumienia i jego formalnego zawarcia. Brak jest dowodów wskazujących na podnoszone przez skarżących, rzekome kłamstwa radcy prawnego M. J., czy też na celowość jej działania, która świadczyć by mogła o jej złej woli. Twierdzenia skarżących dotyczące rzekomych szantażu ze strony radcy prawnego M. J. również nie mają pokrycia w materiale dowodowym. Na marginesie należy tylko wskazać, że poinformowanie o konieczności uiszczenia całej kwoty zadłużenia w związku z nie zawarciem umowy, nie może zostać uznane jako szantaż, natomiast skarżący nie mogą wymagać zarówno od wierzyciela, jak i jego pełnomocnika dotrzymania warunków propozycji ugodowej. Jak już to zostało wskazane powyżej, zawarcie porozumienia jest dobrowolne, podobnie jak odstąpienie od propozycji jego zawarcia.

Również w odwołaniu od postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia w przedmiotowej sprawie, skarżący nie wskazują okoliczności i dowodów przemawiających za odmienną oceną ustaleń faktycznych. Powielają oni zarzuty, które uprzednio zostały już ocenione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego jako bezpodstawne.

Mając na względzie powyższe, wobec poczynionych w postępowaniu ustaleń faktycznych i ich oceny – postanowiono jak w sentencji postanowienia.

Łączne koszty postępowania wyniosły 1000 zł Zgodnie z art. 706 ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (t.j. Dz.U. z 2022 roku, poz. 1166) oraz na podstawie Uchwały nr 86/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, zryczałtowanymi kosztami postępowania dyscyplinarnego w niniejszym postępowaniu odwoławczym obciążona zostaje Okręgowa Izba Radców Prawnych (...) W..

Niniejsze orzeczenie jest prawomocne i nie przysługuje od niego środek zaskarżenia.

Sprawozdawca Przewodnicząca Członek Składu

r. pr. G. K. r. pr. A. J. r.pr. A. M.